

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Resursförstärkning Vårdval Primärvård

Bakgrund

Nystart Östergötland Treårsbudget 2023-2025 beskriver att vårdcentralerna ska vara basen i hälso- och sjukvården och den naturliga ingången till vården. Vården ska vara behovsstyrd och alla listade patienter behöver känna att de har tillgång till en god och tillgänglig vård på sin vårdcentral och möjlighet att få träffa samma läkare varje gång. Ett flertal insatser kommer därför att sättas in för att på både kort och lång sikt skapa rätt förutsättningar för vårdcentralerna att kunna leva upp till detta. Personkännedom, kontinuitet och anpassning efter de individuella behoven är viktigt för att förebygga framtida vårdbehov, inte minst för äldre och sköra. Det finns därför en satsning för förstärkning av vårdval primärvård som omfattar en ramhöjning om 90 miljoner kronor.

Ärende

Förslag till inriktning för fördelning av 90 miljoner kronor. För ekonomisk beräkning se bilaga.

Utökade jourcentralen och digitala vårdcentralen - 23 miljoner kronor

Utökade jourcentralen och digitala vårdcentralen är redan befintliga verksamheter i regionen, som har finansierats av koncernbidrag och projektmedel från Regionstyrelsen. Båda verksamheterna utgör viktiga funktioner i primärvårdens arbete för ökad tillgänglighet.

Särskilda boenden (SÄBO) - 10 miljoner kronor

Motivet till satsningen är att stärka vårdcentralernas insatser i särskilda boenden och därmed förbättra sjukvården för den äldre patienten. Ersättningsmodellen utgår från en ersättning beräknad per plats. Satsningen utgör en fortsättning i linje med statsbidraget för utökad läarkompetens i äldreomsorgen 2021-2022, se RÖ 2022-10258. I regelboken för vårdval primärvård för år 2024 kommer krav att inarbetas om att "lokal överenskommelse för läkarmedverkan i kommunal hälso- och sjukvård" ska tecknas mellan SÄBO och vårdcentral för att ersättningen ska utbetalas.

Regionledningskontoret
Hanna Brodén Andersson

2022-11-16

Dnr: RÖ 2022-13037

Generell förstärkning i ersättningsmodellen

(ACG samt geografi) - 30 miljoner kronor

Grundfinansieringen för vårdcentraler verksamhet behöver allmänt förstärkas varför en generell höjning inom ramen för befintlig ersättningsmodell (ACG) är erforderlig.

Vårdcentraler ensam på orten med färre än 11 000 listade individer har visat sig ha större utmaningar att bära uppdraget. Svårigheter finns inom såväl bemanningsförsörjning, som att uppdraget kan te sig mer omfattande p g a annat sökmönster än i tätorter.

Närområdesansvar – 7 miljoner kronor

Vårdcentralernas uppdrag att arbeta med utvecklingsarbete inom ramen för Utvecklingspotten, kommer från och med 2023 att ha en inriktning mot arbete för att förbättra hälsan hos individerna i vårdcentralens geografiska närområde. Genom att utöka satsningen skapas ökade förutsättningar för vårdcentralerna att arbeta för att främja preventiva insatser till befolkningen.

Allmänläkemedel SGLT2-hämmare – 12 miljoner kronor

Det finns nya nationella rekommendationer för läkemedelsbehandling med SGLT2-hämmare. Från början var det en läkemedelsgrupp för behandling av personer med Typ 2-diabetes, numera rekommenderas SGLT2-hämmare även till hjärtsvikts- och njursviktspatienter även utan diabetesdiagnos. Vid hjärtsvikt och njursvikt utförs den nya behandlingen på toppen av den gamla, och inget kan bytas eller tas bort. Därför föreslås en förstärkning på 12 miljoner kronor för 2023 men ytterligare prognos och plan behöver göras i kommande resursfördelningar. De utökade medlen för SGLT2-hämmare läggs in i ersättningen för allmänläkemedel baserad på ACG.

Samordnat medicinskt omhändertagande (SMO) – 3 miljoner kronor

I HSN 2019-423 togs beslut om finansiering med 3 miljoner kronor/år för samordnat medicinskt omhändertagande för vuxna med komplex funktionsnedsättning. Vid fortsatt utredningsarbete av verksamheten har finansieringen visat sig vara otillräcklig. En förstärkning om ytterligare 3 miljoner kronor är därför nödvändig.

Hälsosamtal och övrigt – 5 miljoner kronor

Genom att göra hälsosamtalen kostnadsfria för patienten elimineras ekonomiska hinder som annars kan utgöra en begränsande faktor för att delta. Avgiftsfriheten skapar också en mer jämlik vård. För att kompensera förlorad patientintäkt, samt stimulera till att utföra mer samtal föreslås ersättningen ökas. Denna satsning bedöms rymmas inom budget för 2023-2024 men medel behöver reserveras för kommande år. Inom denna post finns reserverade medel som kan finansiera kommande behov av satsningar under 2023.

Regionledningskontoret
Hanna Brodén Andersson

2022-11-16

Dnr: RÖ 2022-13037

Hälso- och sjukvårdsnämnden föreslår BESLUTA

a t t godkänna fördelning om 90 miljoner kronor i resursförstärkning till
vårdval primärvård enligt föreliggande förslag.

Krister Björkegren
Regiondirektör

Lena Lundgren
Hälso- och sjukvårdsdirektör

Ärendehandlingar:

Bilaga Ekonomisk beräkning

Beslutet expedieras till:

Vårddirektörer produktionsenhet Hälso- och sjukvård

Centrumchef för Primärvårdscentrum

Vårdcentralchefer Primärvårdscentrum

Vårdcentralchefer privata vårdcentraler

Ägarrepresentanter för privata vårdcentraler

Regionledningskontoret
 Hanna Brodén Andersson

2022-11-16

Dnr: RÖ 2022-13037

Bilaga: Ekonomisk beräkning

Område	Fördelning Mkr	Beskrivning av ersättning
Utökade jourcentralen	20	Fast ersättning till PVC
Digitala vårdcentralen	3	Fast ersättning till PVC
Säbo (läkarmedverkan i äldreomsorg)	10	Beräknat på lönekostnad för läkare som rondar på SÄBO i genomsnitt 5 tim/vecka. Antal platser 4 500 med en ersättning om 2 000 kr/plats och år.
Generell förstärkning (ACG)	20	Fördelas i befintlig ersättningsmodell baserad på ACG vårdval.
Geografi, ensam på ort	10	Aktuella orter är Österbymo, Boxholm, Ödeshög, Skänninge, Kolmården, Vikbolandet, Mantorp, Lingham, Borensberg, Valdemarsvik, Vadstena, Skärblacka, Kisa och Åtvidaberg.
Närområdesansvar	7	Utökning av medel i befintlig ersättningsmodell för utvecklingspott. Ett belopp per listad/år, från 16,30 kr till 31,30 kr (ger för en VC med 10 000 listade 313 000 kr, jämfört med tidigare 163 000 kr).
Allmänläkemedel SGLT2-hämmare	12	Kostnadsökningen beräknas till 50 mkr totalt. Fördelningen om 12 mkr för 2023 baseras på en förmodad förskrivningstakt utifrån 2022 års förskrivningsmönster. Ersättningen fördelas in i befintlig ersättningsmodell baserad på ACG läkemedel. Kostnadsutfallet kommer att följas på vårdcentralsnivå och ersättningen kan komma att regleras genom omfördelning.
Samordnat Medicinskt Omhändertagande (SMO)	3	Rörlig ersättning som utbetalas efter uppkomna kostnader 2023. När etablering är gjord behöver ersättningsmodell fastställas.
Hälsosamtal/Övrigt tex målrelaterad ersättning digitala besök	5	Hälsosamtal: Ökad ersättning med 200 kr/hälsosamtal som kompensation för förlorad patientintäkt. Ytterligare ökning med 200 kr/hälsosamtal för att stimulera till fler utförda samtal. (Beräknas rymmas i befintlig budget för 2023.)
Summa	90	